

Emperyalizme ve kapitalizme karşı savaşmayı uygun gören bir doktrini izleyen insanlarız.

SÖMÜRÜCÜLÜĞE KARŞI

SAVAŞ

HAFTALIK TOPLUMCU GAZETE

Yıl : I Sayı : 28 11 Mayıs 1966 Fiatı : 50 Kuruş

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni: ATTİLÂ AŞUT
Sorumlu Yönetmen : ERDOĞAN GÖNÜLLER
Sekreter : ÖNER CIRAVOĞLU
Yönetim Yeri : Uzunsokak Cad. No. 3, Kat: 3
Yazışma adresi : P. K. 80 - TRABZON
Baskı : "Hâkimiyet„ Basımevi

İKTİDARSIZ İKTİDAR SAPITTI!

Polisiye tedbirleri Meclis basacak kadar ileri götüren A. P. iktidarı, meşruiyetin ve Anayasanın sınırlarını aşmış bulunuyor!

FAŞİST diktalarını perçinliyecek Yeni Seçim Kanu nu'nu çıkaramamanın verdiği şaşkınlık ve perişanlık içinde bocalayan A.P.'liler, bir süreden beri Meclis dışında giriştikleri akıl almaz tertiplere, şimdi Mec lis içinde yeni çılgınlık ve sapıtkanlık örnekleri ek lemeye başlamışlardır!

Meclis kürsüsünden genç kızlarımızın namusuna dil uzatan, Atatürk'e ve devrimlerine sövgüler yağdıran, 27 Mayıs Devriminin yaratıcılarını dövmeye kalkışan kor kunç zihniyet, nihayet Yüce Meclis'i bir esrar tekkesi gibi kasabilecek bir hayâsızlığa vardırılmıştır. 43 yıllık Cumhuriyet tarihimizde eşine rastlanmayan bu siyasî ve hukukî eşkiyalık denemesine başvuranlar, ne yazık ki Atatürk Türkiyesi'ni yönetmek görevi ni, «millî irade» edebiyatıyla yüklenmiş bir siyasîler kadrosudur.

Peki, Türkiye nereye götürülmek istenmektedir?.. A. P. Hükûmeti, tıpkı D.P.'nin son yıllarında olduğu gibi, halkın güvenini yitirmeye başlayan iktidarı, birtakım polisiye tedbirlerle ayakta tutmak sevdasındadır. Fakat bu istek, onların fecî sonunu hızlandırıp yaklaştırmaktan başka neye yarar? Uyanan halk kitleleri, kendilerini aldatan «millî irâde» şampiyonlarından artık yüz çevirmiştir. Halkın güvenini yitiren iktidarlar, demokrasilerde giderler. Hiçbir zor layıcı, tedbir bu sonucu değiştiremez, olsa - olsa hazinleştirir.

İktidarda kalabilmek için «terör»ü «kurtuluş yolu» sananlar, fecî şekilde aldandıklarını çok yakın bir gelecekte anlayacaklardır. Fakat, o zaman iş işten geçmiş olacaktır.

Anayasa sınırını aşan ve meşruluğunu yitiren hiçbir iktidarın, Türkiyeyi yönetmesine izin verilmiyecektir.

Çünkü, 1961 Anayasası, «hürriyete, adalete ve fazilete âşık evlâtlarının uyanık bekçiliğine emanet» edilmiştir.

Türkiye'yi ayakta tutan sağlam güçlerin, bu kutsal emanete ihanet etikleri ise hiç görülmemiştir!

İNSAN GİBİ

Dünyaya bir defa gelinir
Ya insan gibi yaşanır
Bağımsız, mutlu, özgür
Ya da insan gibi ölünür

MEHMET SALİHOĞLU

BİR ŞİİR

— IV —

Bugece bir şiir yazdım
Unkapanı Köprüsü'nde
Haliç'e bakarak

Bugece bir şiir yazdım
Büyük balıkları yedi
Küçük balıklar

Bugece bir şiir yazdım
Siyah'ları kurtardım
Beyaz'ların elinden.

—V—

Bugece bir şiir yazdım
Yüreğimde ateş dolu bir mangal
Kaslarımda bir devgücü

Bugece bir şiir yazdım
«Yeter» diye bağırdı bir adam
Yumruklarını sıkarak

Bugece bir şiir yazdım
Ama ne şiir
Ne şiir...

—VI—

Bugece bir şiir yazdım
Ağa'ların karşısına çıkıp
Irgat'ların hakkını aradım

Bugece bir şiir yazdım
Hey anam hey
Bugece bir şiir yazdım

Bugece bir şiir yazdım
Çanlarına ot tıkadım
Yobazların.

Sabri SORAN

DÜNYA MARŞI:
«VENEZUELA»

Sanat için sanata diyeceğim yok ama Hayranlığımız toplumcu sanata.

Süleyman ALTUN

ÖTEKİ sanatlardan yüceliğini ve ayrılığını belirtmek için, şiiri «sanat üstü bir dal, tanımı bile yapılamaz» diye anlatanlar çoğunlukta bugün.

Böyle olunca, okuduğumuz yazıların çoğu için «acaba şiir mi, düzyazı mı?» diye sormak geliyor içimizden. Biçimle öz arasında bir bağlantı kurup, şüpheleri silemiyoruz kolayca.

Ceyhun Atuf Kansu'nun «VARLIK»ın nisan sayısında çıkan «VENEZUELA»sına bu şüphelerle göz attık önce. Şiir diye hikâye yazmış ta dedik.

Gerçekten «Venezuela», Âkif'in «Seyfi Baba»sını çok andırıyor. Yalnız, aradaki kocaman ayrılık, «Venezuela»yı baştan sona okuyunca ortaya çıkıyor. Şiirin sonuna gelince, Alfonso ile hasta oğlu Filippo'nun San Cristabal kentine-doktora-gelişleri ve Merida dağlarının hikâyemsi anlatımı, yerini bambaşka düşüncelere, bambaşka gerçeklere bırakmış oluyor. Artık usumuzda «bu hikâye mi, makale mi, şiir mi?» diye şüpheden zerre yok. Ne olursa olsun önemli değil diyor, bir daha, bir daha okumak istiyoruz.

Sonunda anlıyoruz ki, C. Atuf Kansu'nun ne «Venezuela»sı salt Venezuela, ne Alfonso ile oğlu Filippo salt Merida dağlı, ne Doktor Bolivar'la Öğretmen Pedro salt San Cristobal'li, ne de Caracas salt Caracas'tır.

«Venezuela», geri kalmış tüm uluslardır. Güney Amerika, Afrika, Asya ulusları... Yani Venezuela, Brezilya, Kongo, Türkiye, İran, Hindistan.... Alfonso ile oğlu Filippo, geri kalmış bir ülkenin vatandaşlarıdır. Türkiye'de Ahmet ve oğlu Mehmet olurlar. San Cristobal, Venezuela'da küçük bir kent; Türkiye'de kırk bin köy, beş yüz kasaba, altmış yedi il olur.

Merida dağları Türkiye'de Raman, Zigana, Ağrı; İran'da Elburz, Hindistan'da Himalaya oluverir.

Köyleri kente bağlıyan çamurlu yollar, yoksul halk, yalınayak yürüyen kara bağırlı insanlar, bacakları yaralı kadınlar, donsuz çocuklar, on kuruşa bir çeyrek ekmek alamayıp fırın önlerinde ağzının suyunu emip iki saatlik yokuşu aşarak köyüne varan okullular... Hep aynıdır geri kalmış ülkelerde.

Hayvanlarla bir arada, mağarada yaşıyanların, doktor yüze göremiyenlerin, jandarma dayağının nice canlar yaktığı, ulusal çıkarları savunanların işinden atıldığı, halka doğruları belleten öğretmenlerin «Ha şimdi... ha şimdi...» uzaklara sürüldüğü, petrolünü yabancıların içtiği, en güzel kıyı kentlerinde sömürücülerin kadınlarla fink attığı geri kalmış ülkeler...

Bu ülkelerde petrol çıkar, maden çıkar, milyonlarca insan çalışır da Filippo'lar, Mehmet'ler yine doktorsuz, yine yalınayak.

Ama türküleri öylesine gerçek, öylesine umutlu, öylesine güçlü ki..

«Venezuela»yı tüm geri kalmış ulusların ortak marşı saymamak elde değil:

«Hey hey! Dumanlıdır Merida senin başın,
Evimize varınca, anam lâmbayı yakınca,
Ebem ağu çiçek ezip tasta, bana verince,
Gökyüzü akıp taze kan yüreğime dolunca,
Ve de Alfonso oğlu Filippo doruğuna çıkınca,
Ordan doktor Bolivar'ı görür bir gün,
Kelepçesiz ve özgür, Caracas'ta, deniz kıyısında.»

SALGIN!

ALİ ÇIPLAK

Bugünlerde tüyler ürpertici bir hastalıktan söz ediliyor: Kolera. Tehlike, güney ve doğu sınırlarımızdan gelmektedir. Bundan dolayı sınır illerimizde telâşlı bir çalışma var. Yukarıdan aldıkları baskıyla yöneticiler ne denli telâşlıysa, yurttaş da inadına o denli soğukkanlıdır, vurdumduymazdır. Bizde tehlike belirmeden tedbir almak düşünülmez. Oysa köylünün içerisinde bulunduğu durum çoktan saptanmıştır. Bu saptanmış durumları yakından bilen bir aydının, tehlike belirdiğinde alınacak tedbirlerin, tehlikeyi önliyecek nitelikte olmadığına inancı vardır

Hatay'a yeni atanan Vali Nuri Teoman, durumun vehametini bildiğinden, gelinden eldiğince köylüyü - kentliyi sıkıştırmakta ve koleraya karşı tedbir almaktadır. Oysa kolerayı bir kişi değil, bin kişi dahi önliyemez. Bunu kendileri de bilmektedirler. Hele Hatay'da bunu kimse önliyemez. Nüfusu iki bini aşkın köyler, ark suyu içmektedir. Bu köylerde sağlığa uygun tek bir yüznumara yoktur. Bizim köylülerin bir türlü bırakamadıkları alışkanlığın, ark boyunca abdest bozup abdest yenilemek olduğu gözönünde bulundurulursa, tehlikenin büyüklüğü kendiliğinden ortaya çıkar. İki bin nüfuslu bir köyde iki kişinin koleraya yakalanması, bu iki kişinin günde kırkar kereden sekseen defa akarsu boyunda taharet almalarını gerekli kılacaktır. Akarsuyun köyü dolandığı ve bütün köylünün kap kacağını, yiyeceklerini bu su da yıkadıkları gözönüne getirilerek, koleranın yayılma hızı düşünülebilir. Tehlike bununla da kalmıyor. Bazı köylüler, insan pisliğini şerbet olarak sebzelere vermektedirler. Yurdun her yerine hızla gönderilen bu pis sebzelerin yaratacağı felâket korkunçtur. Bunlar sebze değil, yurda kolera satacaklardır âdeta.

Yurttaşın bilgisizliği gözönünde tutularak, yurda girecek böyle bir hastalıktan ürkmemek olanaksızdır. Bizim dehşetten tüylerimiz diken diken olurken, yurttaş her şeyden habersiz, kolera aşısına bile ilgisiz kalmaktadır. Bu ilgisizliğin sebepleri çoktur. Yurttaş öylesine korkunç salgınlarla boğuşmaktadır ki, bu salgın ona vızgelmektedir. Kolera salgını mı dedik? Yurttaş ilgisiz mi dedik? Doğru. Ya bilgisizlik salgını? Sömürülme salgını? Yolsuzluk, okulsuzluk, doktorsuzluk, işsizlik, açlık salgını? Bunların yanına bir de kolera gelmiş, kimin umurunda?

Hatay Valisine başarılar dilerken, tüm aydınları, yüzyıllardır kendilerini bekliyen kutsal görevlerini yapmağa çağırıyoruz: Yurttaşı uyandırmak! En büyük ödevimiz budur. Uyanan yurttaş, koleradan korkmaz. Çünkü kolera, uyanmamış insanların düşmanıdır, uyanmışların değil.